

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 136/2013-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. júna 2013 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti JUDr. Ľ. H., B., zastúpeného advokátom JUDr. M. F., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 374/2011 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 14 Co 56/2009), za účasti Krajského súdu v Bratislave, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo JUDr. Ľ. H., na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 374/2011 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 14 Co 56/2009) p o r u š e n é b o l i .

2. JUDr. L. H., p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré mu j e Krajský súd v Bratislave p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Krajský súd v Bratislave j e p o v i n n ý uhradiť JUDr. L. H., trovy konania v sume 323,50 € (slovom trisťdvadsaťtri eur a päťdesiat centov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. M. F., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. novembra 2012 doručená sťažnosť JUDr. L. H. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 374/2011 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 14 Co 56/2009).

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Sťažovateľ ako žalobca sa žalobou zo dňa 08. 10. 2001, doručenou Okresnému súdu Bratislava III dňa 18. 10. 2001, domáhal svojho práva na ochranu osobnosti... dňa 02. 04. 2008 vydal Okresný súd Bratislava III rozsudok sp. zn. 27 C 31/07, doručený sťažovateľovi dňa 19. 09. 2008, ktorým uložil žalovanému povinnosť ospravedlniť sa sťažovateľovi a nahradiť mu nemajetkovú ujmu vo výške 500 000,- Sk a náhradu trov konania.

Dňa 02. 10. 2008 podal voči predmetnému rozsudku odvolanie žalovaný a žiadal, aby Krajský súd v Bratislave v odvolacom konaní rozsudok zmenil tak, že žalobu v plnom rozsahu zamietol, a aby žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy prvostupňového a odvolacieho konania.

Dňa 17. 02. 2009 bol Krajskému súdu v Bratislave za účelom odvolacieho konania predložený spis.

Dňa 08. 06. 2010 vydal Krajský súd v Bratislave rozsudok sp. zn. 14 Co 56/2009, ktorý bol sťažovateľovi doručený dňa 18. 08. 2010, ktorým ako súd odvolací rozsudok Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 27 C 31/2007-127 zo dňa 02. 04. 2008 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 27 C 31/2001-180 zo dňa 19. 09. 2008 a s opravným uznesením Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 27 C 31/2001-198 zo dňa 08. 01. 2009 v napadnutých častiach zmenil tak, že návrh žalobcu zamietol a zaviazal žalobcu na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania.

Dňa 13. 09. 2010 napadol predmetný rozsudok odvolacieho súdu sťažovateľ dovolaním... dňa 10. 11. 2010 bol Najvyššiemu súdu SR predložený spis za účelom dovolacieho konania, ktorý ho krátkou cestou vrátil odvolaciemu súdu.

Dňa 15. 03. 2011 vydal Krajský súd v Bratislave opravné uznesenie sp. zn. 14 Co 56/2009, doručené sťažovateľovi dňa 24. 03. 2011, ktorým odvolací súd opravil časť vety záhlavia a výrok rozsudku vo veci samej a vec 18. 04. 2011 opätovne predložil Najvyššiemu súdu SR.

Dňa 30. 06. 2011 vydal Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací v predmetnej veci uznesenie pod sp. zn. 2 Cdo 71/2011, ktorým rozsudok Krajského súdu v Bratislave ako súdu odvolacieho zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie... dňa 31. 08. 2011 bol spis vrátený Krajskému súdu v Bratislave za účelom ďalšieho konania, pričom konaniu bola pridelená nová spisová značka 14 Co 374/2011.

Sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu, podal dňa 14. 05. 2012 Krajskému súdu v Bratislave sťažnosť na prieťahy v konaní sp. zn. 14 Co 374/2011 zo dňa 09. 05. 2012.

Dňa 04. 06. 2012 bola sťažovateľovi doručená odpoveď na sťažnosť na prieťahy v konaní zo dňa 30. 05. 2012, v ktorej predseda Krajského súdu v Bratislave vyhodnotil

sťažnosť ako dôvodnú, nakoľko v konaní 14 Co 374/2011 zistil prieťahy, ktoré môžu byť dôvodom neprimeranej dĺžky súdneho konania.“

Podľa tvrdenia sťažovateľa „Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací svojím nezákonným a svojvoľným postupom zapríčinil neodôvodnené prieťahy v konaní, ktoré trvajú od roku 2009 až doposiaľ, teda viac ako 3 roky a aj v dôsledku toho vec ani po 11 rokoch od podania žaloby nie je právoplatne skončená. Týmto postupom Krajského súdu v Bratislave ako súdu odvolacieho bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov upravené v článku 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie jeho záležitostí v primeranej lehote upravené v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“

Sťažovateľ žiada o „priznanie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 3 500 €, ktoré považuje za spravodlivé, najmä vzhľadom k pretrvávaniu ujmy, ktorú utrpel v dôsledku porušenia jeho základného práva a vzhľadom na intenzitu, akou na neho táto nesprávna činnosť krajského súdu dolieha“.

Na základe uvedenej argumentácie sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo JUDr. L. H. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov upravené v článku 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie jeho záležitostí v primeranej lehote upravené v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 14 Co 374/2011 bolo porušené.

2. JUDr. L. H. priznáva finančné zadostučinenie vo výške 3 500,- € (slovom tritisícpäťsto eur), ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný zaplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. JUDr. L. H. priznáva náhradu trov konania vo výške 325,50 €, ktorú je Krajský súd v Bratislave povinný zaplatiť k rukám právneho zástupcu JUDr. M. F... do 2 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.“

Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 136/2013-17 z 8. marca 2013 prijal sťažnosť, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 374/2011 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 14 Co 56/2009), na ďalšie konanie. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval predsedu krajského súdu, aby prípadne doplnil svoje vyjadrenie k sťažnosti zo 14. decembra 2012 a zároveň oznámil, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Predseda krajského súdu v prípise sp. zn. Spr. 3652/2012 doručenom ústavnému súdu 26. apríla 2013 oznámil, že netrvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Ďalej oznámil, že nepovažuje za potrebné doplniť svoje vyjadrenie k sťažnosti sťažovateľa sp. zn. Spr. 3652/2012 zo 14. decembra 2012, v ktorom sa stotožnil so stanoviskom predsedníčky senátu, ktorá uviedla že *«spis Okresného súdu Bratislava III, sp. zn. 27 C 31/2001, bol odvolaciemu súdu prvýkrát predložený dňa 17. 02. 2009 s odvolaním odporcu voči rozsudku č. k. 27 C 31/2001-127 zo dňa 02. 04. 2008.*

Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 14 Co 56/2009-216 zo dňa 08. 06. 2010, napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalobu zamietol.

Na základe dovolania navrhovateľa Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) uznesením sp. zn. 2 Cdo 71/2011 zo dňa 30. 06. 2011, rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V dôsledku tohto rozhodnutia bol spis predložený odvolaciemu súdu opätovne dňa 18. 07. 2011, ale vec bola nesprávne zapísaná senátu 3 Co. Po reklamácií nesprávneho zápisu senátu bola vec zapísaná do senátu 14 Co, a to dňa 31. 08. 2011.

Následne bol dňa 12. 09. 2011 vydaný pokyn na expedovanie rozhodnutia dovolacieho súdu právnym zástupcom účastníkov konania spolu s výzvou, aby sa vzhľadom na rozhodnutie dovolacieho súdu v lehote 15 dní od prevzatia výzvy písomne vyjadrili, ktoré dôkazy v tomto štádiu konania považujú za potrebné opätovne vykonať.

Na výzvu súdu reagoval iba právny zástupca navrhovateľa s tým, že nepovažuje za potrebné v rámci odvolacieho konania vykonať žiadne dokazovanie. Spis bol sudcom

spravodajcom zaradený „do poradia“ podľa nápadu došlých vecí, keďže mu predchádzalo približne 140 nevybavených spisov v jeho oddelení, a nešlo o konanie vyžadujúce osobitnú alebo výnimočnú rýchlosť v zmysle Osobitných zásad pre všetky kolégia Krajského súdu v Bratislave, stanovených v Rozvrhu práce na kalendárny rok 2012.

Podaním zo dňa 30. 05. 2012 bol senát upozornený podpredsedom Krajského súdu v Bratislave na preťahy v konaní, pričom sťažnosť navrhovateľa bola vyhodnotená ako dôvodná. Preto súd dňa 25. 09. 2012 vo veci nariadil pojednávanie na deň 13. 11. 2012. Na tomto prerokovaní veci bolo zopakované dokazovanie čítaním listinných dôkazov a bol vyhlásený rozsudok v merite veci.».

Predsedníčka senátu v závere vyjadrenia uviedla, že „senát 14 Co nespôsobil vo veci subjektívny preťah, pretože pridelenú odvolaciu agendu vybavuje priebežne, plynulo a podľa poradia“.

Ústavný súd zistil, že prehľad úkonov uvedený vo vyjadrení predsedníčky senátu v zásade zodpovedá obsahu spisu, a preto ho považoval za relevantný podklad na svoje rozhodovanie.

Dňa 30. apríla 2013 vyzval ústavný súd právneho zástupcu sťažovateľa, aby sa vyjadril, či trvá na konaní ústneho pojednávania, a zároveň mu zaslal vyjadrenia predsedu krajského súdu sp. zn. Spr. 3652/2012 zo 14. decembra 2012 a sp. zn. Spr. 3652/2012 z 25. apríla 2013 na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska.

Právny zástupca sťažovateľa v podaní doručenom ústavnému súdu 14. mája 2013 oznámil, že netrvá na ústnom pojednávaní, pričom nevyužil možnosť zaujať stanovisko k vyjadreniam predsedu krajského súdu.

Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľa a predsedu krajského súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších

predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 374/2011 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 14 Co 56/2009).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný urobiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 a 4 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Ak súd zistí, že existuje dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, bez zbytočného odkladu informuje tých, ktorí boli predvolaní alebo upovedomení. Súd spravidla uvedie deň, keď sa bude konať nové pojednávanie. Dôvod na odročenie sa uvedie v zápisnici alebo poznamená v spise.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

1. Pokiaľ ide o právnu zložitosť preskúmvanej veci, ústavný súd vzal do úvahy skutkový stav a platnú právnu úpravu relevantnú na rozhodnutie, ako aj charakter veci.

Predmetom napadnutého konania je rozhodovanie o odvolaní účastníka konania, ktorým sa domáha zrušenia rozsudku súdu prvého stupňa vo veci ochrany osobnosti. Takéto právne veci tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej agendy krajských súdov ako súdov druhého stupňa. Ústavný súd preto nepovažuje prerokúvanú vec za právne zložitú. Obsah súdneho spisu Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 27 C 31/2001 a spisov krajského súdu sp. zn. 14 Co 56/2009 a sp. zn. 14 Co 374/2011 nesignalizuje ani faktickú zložitost' posudzovanej veci. Ústavný súd na tomto základe dospel k záveru, že právnou ani skutkovou zložitost'ou veci nemožno ospravedlňovať dĺžku napadnutého konania.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa ako účastníka napadnutého konania, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu krajského súdu v napadnutom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnost'ou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnost'ou, resp. nesústredenou činnost'ou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (m. m. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 152/04, IV. ÚS 182/08, I. ÚS 371/09). Rovnako tak môže zapríčiniť porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy aj nesprávna činnosť štátneho orgánu (m. m. II. ÚS 33/99).

Zo súdnych spisov sp. zn. 14 Co 56/2009 a sp. zn. 14 Co 374/2011 vyplýva, že vec bola prvýkrát predložená krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní žalovaného 17. februára 2009 a bola jej pridelená spisová značka 14 Co 56/2009. Krajský súd nariadil pojednávanie až po vyše 14 mesiacoch nečinnosti na 27. apríl 2010. Toto pojednávanie bolo následne odročené na doplnenie dokazovania výsluchom svedka. Dňa 8. júna 2010 krajský súd vypočul svedka a vo veci samej v ten istý deň rozhodol rozsudkom č. k. 14 Co 56/2009-216. Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ 20. septembra 2010 dovolanie a okresný súd predložil 10. novembra 2010 spis Najvyššiemu

súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako dovolaciemu súdu, ktorý ho vrátil okresnému súdu ako predčasne predložený na účely odstránenia väd procesného postupu. Krajský súd v tejto súvislosti vydal 15. marca 2011 k svojmu rozsudku z 8. júna 2010 opravné uznesenie a spis bol opätovne predložený najvyššiemu súdu 18. apríla 2011.

Najvyšší súd ako dovolací súd dovolaním napadnutý rozsudok krajského súdu sp. zn. 14 Co 56/2009 z 8. júna 2010 uznesením sp. zn. 2 Cdo 71/2011 z 30. júna 2011 zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. V odôvodnení označeného uznesenia najvyšší súd poukázal na procesné pochybenia krajského súdu (*„Dovolací súd z obsahu spisu zistil, že odvolací súd z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyvodil odlišné skutkové zistenia a na ich základe aj právne závery, ako súd prvého stupňa, bez toho, aby vo veci v potrebnom rozsahu zopakoval alebo doplnil dokazovanie... Je neprípustné, aby odvolací súd k svojim odlišným skutkovým zisteniam vedúcim k záveru o nedôvodnosti návrhu, dospel len na základe prehodnotenia dôkazov vykonaných súdom prvého stupňa...“*) a na tomto základe formuloval záver, že *„konanie odvolacieho súdu je postihnuté inou vadou, majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci... preto rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle ustanovenia § 243b ods. 1 O. s. p.“*.

Spisový materiál bol vrátený krajskému súdu 18. júla 2011 a bola mu pridelená nová spisová značka 14 Co 374/2011. Dňa 12. septembra 2011 vydala predsedníčka senátu pokyn na expedovanie uznesenia najvyššieho súdu účastníkom konania a na doručenie výzvy na vyjadrenie v súvislosti s opätovným dokazovaním. Napriek tomu, že príslušný senát krajského súdu bol 30. mája 2012 upozornený predsedom krajského súdu na priet'ahy v konaní, predsedníčka senátu nariadila pojednávanie až na 13. november 2012, teda po vyše 14 mesiacoch od ostatného úkonu súdu. Na pojednávaní 13. novembra 2012 krajský súd o veci sťažovateľa opätovne rozhodol rozsudkom č. k. 14 Co 374/2011-279.

Na základe uvedených zistení ústavný súd konštatuje, že v napadnutom konaní došlo jednak k obdobiam dlhodobej neodôvodnenej nečinnosti krajského súdu [najmä obdobie od doručenia spisu (17. februára 2009) do nariadenia prvého pojednávania (na 24. apríl 2010) a tiež obdobie po vrátení spisu dovolacím súdom až do nariadenia pojednávania

vo veci na 13. november 2012], ako aj k neefektívnej, resp. nesprávnej činnosti krajského súdu (dôvody zrušenia jeho rozsudku z 8. júna 2010 dovolacím súdom a opravné uznesenie z 15. marca 2011), a tým aj k zbytočným priet'ahom v konaní. Ústavný súd preto rozhodol, že postupom krajského súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

Obranu krajského súdu založenú na „*vysokom počte nevybavených spisov*“ a konštatovanie, že „*nešlo o konanie vyžadujúce osobitnú alebo výnimočnú rýchlosť v zmysle Osobitných zásad pre všetky kolégia Krajského súdu v Bratislave, stanovených v Rozvrhu práce na kalendárny rok 2012*“, ústavný súd s odkazom na svoju ustálenú judikatúru (pozri napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 28/01, I. ÚS 50/01, I. ÚS 108/02, I. ÚS 38/03) neakceptoval. Vysoká zaťaženosť sudcov nemôže byť na ťarchu účastníka konania a nemá povahu okolnosti, ktorá by vylučovala zodpovednosť súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný na rozhodnutie vo veci samej.

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý

vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovateľ žiadal, aby mu bolo priznané „*finančné zadosťučinenie vo výške 3 500 €, ktoré považuje za spravodlivé, najmä vzhľadom k pretrvávaniu ujmy, ktorú utrpel v dôsledku porušenia jeho základného práva a vzhľadom na intenzitu, akou na neho táto nesprávna činnosť krajského súdu dolieha*“.

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vychádzajúc predovšetkým z celkovej dĺžky napadnutého konania, ako aj období, v ktorých došlo k neodôvodnenej nečinnosti, resp. neefektívnej a nesprávnej činnosti krajského súdu, zohľadňujúc skutočnosť, že v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti už krajský súd rozhodol v merite veci, ústavný súd dospel k názoru, že priznanie finančného zadosťučinenia v sume 2 000 € bude primerané konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci (bod 2 výroku tohto nálezu).

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd v zmysle citovaného znenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním JUDr. M. F. Ústavný súd pri rozhodovaní o úhrade trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2011, ktorá bola 763 €, keďže išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2012. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti) podľa § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 14 ods. 1 písm. a) a b) a § 16 ods. 3 vyhlášky

Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za každý úkon sumu 127,16 €, čo predstavuje sumu 269,58 €. Po zvýšení tejto sumy o 20 % DPH tak celková odmena za poskytnuté právne služby predstavuje sumu 323,50 € (bod 3 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania je krajský súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. júna 2013